

Rezümé

Kint lenni kín?

A természetet legeredményesebben a természetben lehet megismerni (Czekuš, 2002). Kutatásunkban a természet és a gyermek kapcsolatával foglalkoztunk, leginkább 3-4. osztályos gyermekek körében, szűkebb megvilágításban pedig három alternativitás irányába elmozduló iskolát vizsgáltunk meg, melyek nagy hangsúlyt fektetnek a környezeti nevelésre és a természetben töltött időre. A három iskolának nagy előnye, hogy a környező adottságok igen kedvezőek egy ilyen alternatív jellegű iskola működéséhez.

Tavasszal végeztünk egy előkutatást két erdei iskolában, ami alapján megfogalmaztunk 3 hipotézist, melyre a fő kutatásban kerestük a választ. Ehhez szükségünk volt a gyerekek, pedagógusok és a szülők bevonására is. A gyerekek körében egy rövid kérdőívvel mértük a gyűjtési szokásaikat, helyszínválasztásukat, valamint a természetben töltött idejüket és ennek elégedettségét. A pedagógusoknak interjú formában tettünk fel kérdéseket arról, hogy mennyi időt töltenek kint a gyerekekkel, milyen lehetőségeik vannak erre vagy hogy lehetséges-e a csak természetben való oktatás. A szülőket is bevontuk, hogy felmérjük családi környezetben a természetben töltött idő mennyiségét, illetve ennek akadályozó tényezőit. Számukra egy rövid Google Forms-os kérdőív készült. Összesen 107 gyermeket mértünk, 6 pedagógussal készítettünk interjút és 44 szülő töltötte ki a kérdőívet.

Az előkutatás alapján feltett hipotéziseink a három intézményre levetítve beigazolódnak, ugyanis a közvetlen élmény, mint például egy őszi levélgyűjtemény készítés, valóban befolyásolja a gyerekek gyűjtési szokásait. "A kampányszerű kinti tartózkodás nagyobb hatást gyakorol a helyszínválasztásra, mint a rendszeres." hipotézisünkre azt a választ kaptuk a mérésünk eredményeként, hogy a rendszeres és a kampányszerű kintlét is befolyásolja, de a rendszeres nagyobb hatással bír. A lehetőségek valóban befolyásolják a kint tartózkodás vágyát? Igen, valóban befolyásolják, iskolai és otthoni szintén egyaránt. A reprezentatívabb kép érdekében a kutatást érdemes lenne folytatni több alternatív és nem alternatív iskola körében is.

Kutatási céljaink között szerepelt, hogy kiderítsük mi állhat útjában annak, hogy a természetben oktassanak a pedagógusok, illetve mi akadályozza meg a szülőket, hogy több időt töltsön gyermekük a természetben. További célunk volt, hogy felmérjük a gyerekek természetben töltött idejének elégedettségét, amely a címválasztásban is nagy szerepet játszott.

Kulcsszavak: gyermek és természet kapcsolat, környezeti nevelés, kinti tanulás, természetben töltött idő akadályai, környezeti helyszínek